

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1—

Jaka borbena djelatnost na srednjem otcjku istočnog ratišta

Uspješni napad njemačkih podmornica na jednu angloamerikansku pratnju u sredozemnom moru

Potopljeno je 7 brodova sa ukupno 54.000 Brt.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 21 listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

U prostoru prodora, jugoistočno od Kremščuga vodili su Sovjeti jučer samo mjesne napadaje kojima su pokušali proširiti svoje položaje prodora. U mjestimično ogorčenim borbama bili su odbijeni svi ovi napadaji. Na ratištu između Kijeva i Kermisova nastavio je neprijatelj svojim jakim pokušajima prodora koje je poduzeo svaki put sa više divizija. Dok su sjeverno od Kijeva krvavo odbijeni svi napadaji do tle su sjeverozapadno od Kermisova borbe još u toku. Sa ostalih djelova istočnog ratišta javljaju se samo iz otcjeka Melitopola. Gomela i jugozapadno Velikog Lukija živahna mjesna borbena djelatnost. Sjeverno od Kijeva naročito se je istakla svojim izvanrednim držanjem i borbenim dejstvovanjem u napadaju i odbrani borbena skupina 323 lovačke divizije pod zapovjedništvom pukovnika Glach.

Talijansko ratište: Na južnom talijanskom ratištu jučer nije došlo do nikakvih većih borbenih pothvata. Kod Lamtevakna i na obalskoj cesti sjeverozapadno od Termalisa bila su odbijena sva neprijateljska nadiranja.

Neprijateljski zrakoplovi prodrli su tekom jučerašnjeg dana kao i prošle noći pod zaštitom oblaka u područje Reicha i bacili su bombe na nekoliko mjesta među ovima je bilo pogodeno i malih seoskih općina. Nastali su gubitci među stanovništvom i štete na zgradama. Zračne odbranbene snage oborile su 16 četveromotorih britanskih i sjeveroameričkih bombardera i dva lovca.

Njemačko zrakoplovstvo izvelo je noći na 21 listopada jaki napad na lučko područje Hull-a i napalo je osim toga pojedine ciljeve na gradskom području Londona i na južno-engleskoj obali.

Pri ovom je bio izgubljen jedan njemački zrakoplov.

Njemačke podmornice su potopile iz redova britansko-sjeveroameričkih dovoznih saobraćajnih sredstava u sredozemnom moru 7 brodova sa ukupno 54.000 Brt. i 1 daljni brod pogodkom torpeda teško oštetili.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 22 listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na istočnom ratištu proširili su Sovjeti svoje napadaje na daljne odsjke ratišta. Između Azovskog mora stupio je neprijatelj nakon snažne pripreme vatrom, ponovo u napadaj, ali je ipak bio u glavnom pod visokim gubitcima odbijen. borbe su još u toku u borbenom prostoru jugoistočno od Kremščuga pokušali su i jučer Sovjeti proširiti njihov prodorni prostor.

U teškim još trajućim borbama bila je uništena jedna neprijateljska oklopna skupina koja se probila u naše redove. Također i na rubu Dnjepra jugoistočno od Kijeva protekli su svi neprijateljski napadaji, usprkos uvrštenju jakih snaga, do jednoga u međuvremenu otcječenog mjesnog prodora, bez ikakvog ospjeha. Sjeverno od Kijeva bio je jednim vlastitim napadačkim podhvatom dohvaćen i od neprijatelja očišćen jedan važni riječni odsjek.

Sjeverozadno od Černigova ulovile su naše čete stalno ponavljane napadaje prodora Sovjeta i odbile ove u ogorčenim borbama. Također zapadno od Smolenska porasla je borbena djelatnost. Na obim stranama autostrade neprijatelj je bio odbijen jakom pomoću artiljerije i borbenog zrakoplovstva. Pokušaj iskrcavanja Sovjeta koji je bio poduzet malim snagama na istočnoj obali Krimea, bio je odbijen. Sa ostalog ratišta javljaju se bezuspješni neprijateljski prelazi preko Volhova i Neve i jedan vlastiti uspješni napadački potvat jugozapadno od Velikog Lukija. Njemački odredi borbenih i blizinsko borbenih zrakoplova u saradnju sa Rumunjskim zra-

koplovima uzeli su ponavljano učesća u odbranbenim borbama i vodili naročito teške napadaje na neprijateljske pripreme položaje i četna pokretanja u prostoru prodora jugoistočno od Kremščuga. Na 20 i 21 listopada bili su u zračnim borbama i od strane protuzrakoplovne odbrane pored šest vlastitih gubitaka uništeno 190 sovjetskih zrakoplova. Poručnik Lang vođa jednog lovačkog odreda postigao je jučer 12 zračnih pobjeda.

Talijansko ratište: Na južnom talijanskom ratištu vladala je samo na zapadnom otcjku mjesna borbena djelatnost. U morskome području zapadno od Alžira napali su njemački borbeni i torpedni zrakoplovi jedan veliki neprijateljski konvoj. Više transportnih brodova i jedno stražarsko vozilo bilo je pogodeno. Može se računati uništenjem jednog djela ovih brodova. Pet zrakoplova se nije povratilo sa ovog podhvata. Pojedini britanski zrakoplovi za ometanje bacili su jučer bez ikakvog plana nekoliko bombi na sjeverozapadno područje Reicha.

Brzi njemački borbeni zrakoplovi prodrijeti su u gradsko područje Londona i postigli pogodke bombi u naloženim prostorima.

Prema konačnim vijestima neprijatelj je izgubio prilikom dnevnih i noćnih napadaja na područje Reicha dne 20 listopada 28 a ne 18 zrakoplova koji su bili oboreni od strane zračnih odbranbenih snaga.

KRATKE VIJESTI

Noćni napadaj na London.

Prema njemačkim vijestima i potvrđivanju engleskih novina bio zadnjih noći teško napadnut od njemačkih brzih borbenih zrakoplova London i njegova okolica. Prema priznanju samih engleskih listova nastale su velike štete i ogromni požari. Britanska zračna odbrana nije bila u stanju da prisili njemačke zrakoplove na otstupanje prije polučenog cilja.

Obrazovana nacionalna indijska vlada. Na 21 listopada 1943 dobio je indijski narod svoju toliko očekivanu od Engleske nezavisnu vladu. Ovoj vladi pretsjeda Bose, indijski borac za slobodu. Nova vlada izdala je jedan proglas u kojem se među ostalim kaže: „Indija sa svojim 400.000.000 ljudi hoće svoju slobodu. U ovom času imamo, kao saveznici Japana i Njemačke, najbolju priliku da konačno dobijemo ovu slobodu“.

Bezizgledni položaj Čunkingških četa. Prema komentaru jednog engleskog lista o položaju Čunkingške Kine položaj Čunkingških četa je veoma loš ako ne i beznadan. Čunkingška Kina je praktički odvojena od svijeta jer se veći dio luka i rudokopa nalazi u japanskim rukama. Stalno prelaze veliki odredi Čunkingških četa četama nacionalne Kine.

Ovaj engleski list izražava veoma velike brige uslijed neprestano rastuće opasnosti na dalekom istoku. Ako japancima zaista uspije stvoriti veliku ekonomsku snažnu sferu onda svijet ne bi više imao što suprotstaviti ovom bloku snaga.

Njemačke podmornice u Sredozemnom moru. Posljednjih dana ponovo su potopile njemačke podmornice 7 velikih transportnih brodova sa preko 45.000 Brt. Ova za angloamerički dovoz veoma neugodna činjenica ponovo je izazvala u Engleskoj velika uznemirenja budući da je dovoz za boreće čete u Italiji primoran na morski put.

Talijanski narod optužuje svog bivšeg kralja. Talijanske novine govore velikim ogorčenjem o zlosrečnoj politici njihovog bivšeg kralja. Kralj sa svojim maršalom jedini je odgovoran da je rat sa svim svojim užasima zahvatio i talijansku zemlju. Prijateljskim držanjem kralja prema Engleskoj već nisu bile pravo uvrštene talijanske obrambene snage. Kapitulacijom pak nije Italija izišla iz rata dapače ovom je bila istom pravo uvedena u ovaj.

Protivničko gospodarstvo. Južna Afrika traži ulje. Rat je udjelio težnjame engleskih dominiona znatan porast ka gospodarskoj samostalnosti a također je

pojačao težnje, da po mogućnosti nadalje izgrade svoje izvore sirovina. U južnoafričkoj Uniji pokazala se je baš u posljednje vrijeme težnja, da se zemljina bogatstva još više nego prije zatvore. Pošto se je tek uskoro ujedinila jedna vrsta najvećeg rudokopnog investicionog društva u cilju da pronalazi zlatne rudokope u Oranje-Ereistaatu za zlatni rudokop područja „Randa“. obznanila je sad južnoamerička vlada svoju odluku, da provodi jedan neograničeni program bušenja nafte. Ovo počiva na već prije više godina preduzetim predradovima ministra rudarstva C. F. Stallarda i proširuje se na cjelokupno područje južnoafričke Unije. Prema jednoj obavijesti „Financial Newsea“ preduzeti su u najrazličnijim oblastima južne Afrike geološki i geofizički pronalazalački radovi, na osnovu kojih bila su izabrana dva kotara za radove na bušenju. Jedno polje nalazi se u geološkom pojasu, koja se proteže na južni rub Karrooa. Nalazi pseudo-ugljena i pseudo-antracita, pravljani u Laingburgu, Baufort Westu i Fraseburg-Distriktu, ukazuju na mogućnost pronalaska ulja. Kod bušenja, koje ima biti preduzeto do na dubinu od 9000 stopa, bit će zastupana najmoderniji pribor za bušenje.

Drugo polje leži kod Kestela u blizini Harrismitha na podnožju brda Draka u sjeveristočnom djelu Oranje-Freistaata. Pokusi bušenja za ovo polje već su postali bezuspješni. Kao zakonska podloga za državne planove služi zakon o ulju od 1942 godine, koji daje državi pravo traženja uljene rude i osigurava joj znatan dio na koristi svakog pronalaska ulja.

Iskaz državne banke. Hrvatska Državna Banka oglašuje svoj iskaz sa stanjem krajem rujna t. g., koji glasi kako slijedi: aktiva: zlato i devize — 3,155.976.000 Kn., predumovi na inostrana potraživanja 9.020.525.000 Kn, sitniš 523,314.000 Kn, mjernice, čekovi i lombardni zajam 20,764.428.000 Kn.

Državni vrijednosni papiri 7,859.180.000 Kn, tekući račun Ministarstva financija 310.183.000 Kn, nekretnine i inventari 48,295.000 Kn, ostala potraživanja 686,088.000 Kn. Pasiva: kapital akcija - - Kn, rezerve 18,680.000 Kn, računski obrat 31,816.302.000 Kn, jamačne obaveze 7,848.286.000 Kn, obveznice u stranim valutama (vrednotama) 692,260.000 Kn, ostale obveznice 1,073.762.000 Kn.

STUP SIGURNOSTI

Prije sastanka triju savezničkih ministara vanjskih poslova Hul-Eden - Molotov - u Moskvi pokušao je Londonski Times u jednom članku da dade „Dokaze

o nerazdjelivosti mira“ i istaknuo je između ostaloga ulogu sovjetske unije, u slučaju savezničke pobjede, doslovno slijedećim riječima: „Bila bi tragična pogriješka, kad bi se mislilo, da se može provesti sigurnost Evrope bez jednog moćnog saveznika. Radi toga je potrebna suradnja Sovjetske unije. Ona je postala drugi stup svijetske sigurnosti“.

Londonski dvorski organ živo je naglasivao, da se ne smije opet oživjeti antiteza između „osiguranja imperija i evropskih zapletaja“, jer engleska dobro promišljena politika i polilika engleskog svjetskog gospodarstva mora se postaviti na dva temeljna stupa na savezništvu sa Sjedinjenim državama i sa Sovjetskom unijom.

Kad se uzmu u obzir ove Timesove tvrdnje nije teško predvidjeti potpunu saglasnost triju saveznika u Moskvi. Tu činjenicu ne mogu izmijeniti polemike u novinama svih triju saveznika. Moguće da će ove novinske polemike ponešto skrenuti debate u Kremlju, jer će konačno svaka stranka pokušati da provede svoje maksimalne zahtjeve; što će teško uspjeti Britancima i Sjevernoamerikancima, jer oni malo mogu da očekuju dobrovoljnih kompromisa od Moskve.

Kad times već unapred dodjeljuje Sovjetima dalekosežne koncesije i pledira za sovjetsku nadmoćnost, on se postavlja na jedino moguće i realno političko

stanovište, koje bi mogla Velika Britanija da zastupa u slučaju sovjetske pobjede, jer u stvari drugo riješenje ne bi joj ni preostajalo. Ali londonska novina preporučuje, kako ona zamišlja buduću zajednički život sa „moćnim boljševističkim saveznikom“ koji bi imao nadmoć u Evropi. List koji je blizu Antony Edenu ne obrazlaže pitanje, kako se u Engleskoj zamišlja Sovjetska unija kao „drugi stup sigurnosti svijeta“. On samo navadja da današnje savezništvo pretstavlja nerazdjeljivu cjelinu. Samo da bude dovoljno i da bude od prijeko potrebe da ne bude nijedno ekskluzivno savezništvo.

Od rijateljske riječi iz Londona sigurno će se u Kremlju shvatiti s ugodnim zadovoljstvom.

Za nas evropske narode znači ova spremnost Anglo-amerikanaca, da izruče naš kontinent boljševizmu, novu pobudu za skrajnu opretnost i pripravnost na obranu. To je putokaz za sve one koji su do sada zastupali pogrešno mišljenje, da Britanci i sjevernoamerikanci neće nikada dozvoliti da boljševizam poplavi Evropu. Stvarno postaje sve to jasnije da su Anglo-amerikanci postali nemoćni prema boljševističkim planovima i da se već unapred odriču svakog otpora. Oni naginju varljivoj tlapnji, da je dovoljno uspostaviti boljševizam u Evropi, da tako mogu nesmetano vladati cijelim ostalim svijetom.

IZ GRADSKE APROVIZACIJE

Obzirom na okolnost, što je prošlo 14 dana, koji je rok bio određen za one građane koji se ne smiju prijaviti ako imaju zalihe za barem 14 dana, to se je jučer 12. ovog mjeseca započelo sa upisivanjem i dijeljenjem izkaznica i ovim građanima, koji se nijesu bili prije prijavili, a držali su se toga roka. Naravno svi oni koji imaju hrane u kućanstvu za dulje vrijeme, naime još za mjesec dana, nebi trebalo da se prijave, a kroz ovaj mjesec stići će hrane, pak će se davati svima na nove izkaznice koje se ovih dana uređuju za vrijeme od prvog studenoga pa dalje. Ponovno preporučamo pućanstvu u gradu, da pri sastavljanju tih novih izkaznica idu općinskim organima na ruku sa *istinitim podatcima* i ako ko znade za nepravilnosti, neka te prijavi dotičnim popisivačima i zlo će biti uklonjeno. Kazniti će se najstrožije svi oni, koji iz ličnih i sebičnih motiva dadu općinskim organima krive podatke.

Svima onima, kojima su kuće popaljene po selima šibenske općine ili su siromasi, dati će se hljeb dok zaliha traje, samo moraju glavari sela da donesu spisakove tih obitelji i to odmah. Ako ima takovih u jednom selu

preko stotinu obitelji, dati će im se stanovita količina brašna, pa neka glavar sela to podijeli na potrebne obitelji.

Sol za sela

Preporuča se glavarima sela da naprave spisak seljana radi podjele soli i to po obiteljima i po broju osoba u pojedinoj obitelji, jer općina ne može davati sol pojedincima. Seljani će dobiti 0.50 kg. soli po osobi, to smo rekli svakom pojedincu, jer bi bilo nepravedno, da jedan u selu primi a drugi nikako.

O G L A S

Obavještavaju se mužka djeca, koja su se prijavila za prijamni izpit za upis u prvi razred srednjih škola — a dosada ga zbog opravdanih razloga nisu mogla polagati, — da će se prijamni izpit održati u ponedjeljak, 25. listopada t. g. Izpit će biti u I. razredu Državne klasične gimnazije (Biskupsko dačko sjemenište) u 8.30 sati ujutro.

Učenici neka donesu sa sobom papir i crnilo.

Upraviteljstvo Državne mužke realne i klasične gimnazije

O G L A S

Reg. B I 65/19

IZMJENE KOD UPISANE TVRTKE:

Ime firme: *Gradska Štedionica u Šibeniku.*

Na temelju naredbe Općine Šibenik od 16 rujna 1943 br. 14 bilo je dne 13/10 1943 upisano u trgovačkom registru ovog Sudbenog stola:

1) brisanje upisa dozvoljenog zaključkom 10. 6. 1942 o imenovanju vanrednog komesara Gradske Štedionice u osobi gosp. Elio Valentini na osnovu Dekreta 15. 5. 1942 Guvernera Dalmacije objavljenog u Službenom listu Guvernerata od 15. 5. 1942,

2) a) brisanje upisa dozvoljenog zaključkom 18. 9. 1942 o stavljanju u likvidaciju Gradske Štedionice u Šibeniku, na osnovu Dekreta bivšeg Guvernera Dalmacije od 12. 9. 1942,

b) brisanje upisa dozvoljenog istim zaključkom od 18. 9. 1942 o imenovanju likvidatora gosp. Dina Bertan u zastupstvu Cassa di risparmio delle Provincie Dalmate na osnovu istog gore pomenutog Dekreta bivšeg Guvernera Dalmacije od 12. 9. 1942.

Sudbeni stol u Šibeniku
trgov. odj. dne 13 listopada 1943

Iz Pretstojništva Redarstva

Br. 297.

U vezi sa dne 21. listopada o. g. u Šibenskom Glasniku objavljenim tečajem Kune prema talijanskoj Liri u omjeru od 2:1, a po nalogu Njemačke Komande Mjesta, ovo predstojništvo policije izdaje slijedeću

N a r e d b u.

1. Kuna se mora bezuvjetno priznati kao punovažno platežno sredstvo u svim pravnim poslovima bez razlike.

2. U svim slučajevima imade se gore navedeni tečaj, t. j. 2 Kune = 1 Lira, bezuslovno održati.

3. Pred kratko vrijeme objavljena vrijednost od 4 Kune za 1 Liru imade se smatrati pogrešnom i poništenom.

Ovaj tečaj Kune za Liru stupio je na snagu danom prvog objavljenja t. j. 21. listopada 1943.

Prekršitelji ove naredbe kazniti će se policijski globom od 200 do 6.000 Kuna odnosno u slučaju nemogućnosti naplate zatvorom od 1 do 30 dana.

Šibenik, 23. 10. 1943.

Predstojnik policije
Ing. Ljubić

Tisak: Pučka Tiskara - Šibenik